

A narratív tér és a politikai mező konstrukciója

A politikai kampány szereplőhálóinak összehasonlító elemzése a magyar online médiában

Kiss László

ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont

A jelen tanulmány a 2026-os magyar választási kampány online médiabeli reprezentációját vizsgálja hálózatelemzési eszközökkel. A kutatás öt országos hírportál (a hirado.hu, az origo.hu, az index.hu, a telex.hu és a 444.hu) politikai szereplőhálóit elemzi ötvenszereplős networkök segítségével. Az együttemlíítési hálózatok alapján feltárja a narratív centrumok szerkezetét, a centrum–periféria-viszonyokat, a hídszereplőket, valamint a belpolitikai és a geopolitikai mezők kapcsolódását. Eredményei szerint a vizsgált médiumok nagyrészt azonos szereplőket jelenítenek meg, ugyanakkor eltérő narratív tereket hoznak létre. A kormánypárti médiumok integrált, geopolitikai konfliktustérként szervezik a kampányt, míg a kormánykritikus portálok differenciáltabb és pluralizáltabb politikai jelentésszerkezeteket építenek fel.

Kulcsszavak: geopolitika, médiareprezentáció, narratív tér, networkelemzés, politikai kommunikáció

The construction of narrative space and the political field

A comparative analysis of political campaign actor networks in Hungarian online media

This study analyses the online media representation of the 2026 Hungarian election campaign using network analysis tools. It focuses on the political actor networks of five national news sites (hirado.hu, origo.hu, index.hu, telex.hu and 444.hu), specifically examining 50-actor networks. By exploring co-mention networks, it aims to uncover the structure of narrative centres, centre/periphery relationships, bridging actors and the connections between domestic political and geopolitical fields. Its findings indicate that while the media outlets largely feature the same political actors, they create distinct narrative frameworks. Pro-government media present the campaign as a cohesive geopolitical conflict, whereas news sites critical of the Orbán Government develop more nuanced and diversified political meanings.

Keywords: geopolitics, media representation, narrative space, network analysis, political communication

1. Bevezetés

1.1. A média mint a politikai valóság relációs konstrukciója

A politikai kommunikáció kutatásának egyik alapvető felismerése, hogy a média nem pusztán közvetíti, hanem aktívan alakítja is a politikai valóság társadalmi reprezentációját. Walter Lippmann (1922) klasszikus tézise szerint az állampolgárok politikai orientációját elsősorban a médiában létrejövő reprezentációk formálják. Erre épül az *agenda-setting* elmélet, amely szerint a média nem azt határozza meg, hogy miről gondolkodjanak az emberek, hanem azt, hogy mely politikai ügyek és szereplők kerüljenek a közfigyelem középpontjába (McCombs & Shaw 1972, McCombs 2014). A *framing*-megközelítés ezt azzal egészíti ki, hogy a média a politikai eseményeket meghatározott értelmezési keretek között jeleníti meg, ezáltal befolyásolja azok társadalmi jelentését (Entman 1993, Pan & Kosicki 1993).

A mediatisáció elmélete tovább bővíti ezt a megközelítést azzal, hogy a médiát önálló társadalmi intézményként értelmezi, amely saját működési logikája szerint szervezi a politikai kommunikációt és alakítja a politikai szereplők láthatóságát (Schulz 2004, Strömbäck 2008, Hjarvard 2013, Strömbäck & Esser 2014). A politikai szereplők jelentősége ezért nem kizárólag politikai pozíciójukból, hanem kommunikációs környezetükből is következik. A magyar médiakutatás hasonló következtetésekre jutott. Csigó Péter (2015) a mediatisált politikát szimbolikus versenytérként írja le, amelyben a média aktívan részt vesz a politikai jelentések kialakításában. Bajomi-Lázár Péter és Horváth Kata (2023/2025), valamint Polyák Gábor és Urbán Ágnes (2024) kutatásai szerint a magyar médiarendszer politikai polarizációja következtében az egyes médiumok nemcsak eltérő értelmezési kereteket alkalmaznak, hanem sajátos politikai nyilvánosságokat és reprezentációs logikákat is létrehozhatnak.

A fenti megközelítések közös kiindulópontja az, hogy a média nem csupán információkat közvetít, hanem aktívan hozzájárul a politikai valóság konstrukciójához. Ugyanakkor kevés figyelmet fordítanak arra, hogy e konstrukció milyen kapcsolati szerkezeteken keresztül valósul meg. Az újabb relációs megközelítések arra hívják fel a figyelmet, hogy a politikai jelentés legalább részben a szereplők közötti kapcsolatokból épül fel. A média ezért nem csupán szereplőket reprezentál, hanem kapcsolatokat is létrehoz közöttük, ezáltal strukturálva a politikai valóságot (van Atteveldt 2008, Guo 2013, Segev 2020). Ez a szemlélet fokozatos elmozdulást jelent az attribútumalapú tartalomelemzéstől a relációs reprezentáció vizsgálata felé. Ha a különböző médiumok eltérő politikai valóságokat hoznak létre, akkor nemcsak az vizsgálható, hogy kikről és milyen módon számolnak be, hanem az is, hogy milyen szereplői konfigurációkba rendezik a politikai aktorokat.

1.2. A politikai kommunikáció relációs megközelítése

A politikai kommunikáció klasszikus elméletei elsősorban arra koncentrálnak, hogy mely politikai szereplők és ügyek jelennek meg a médiában, illetve milyen értelmezési keretek között válnak a nyilvánosság részévé. Az utóbbi évek kutatásai ugyanakkor egyre inkább arra hívják fel a figyelmet, hogy a politikai jelentések nem kizárólag az egyes szereplőkhöz, hanem azok kapcsolati környezetéhez is kötődnek. Egy politikai szereplő médiabeli jelentését ezért nemcsak megjelenésének gyakorisága, hanem az is alakítja, hogy milyen más szereplőkkel együtt jelenik meg a hírekben (van Atteveldt 2008, Segev 2020).

Ez a szemlélet illeszkedik a társadalomtudományok relációs fordulatához, amely szerint a társadalmi jelenségek megértéséhez nem elegendő az egyes szereplők attribútumainak vizsgálata; legalább ilyen fontos a közöttük fennálló kapcsolatok szerkezetének elemzése (Wasserman & Faust 1994). A magyar hálózatkutatásban Angelusz Róbert és Tardos Róbert (1991, 2005) hangsúlyozta, hogy a relációs szemlélet nem pusztán módszertani eszköz, hanem a társadalmi valóság értelmezésének önálló perspektívája is, amely a társadalmi jelenségeket a szereplők közötti kapcsolatok rendszerében értelmezi.

A relációs megközelítés a politikai kommunikáció empirikus kutatásában is egyre meghatározóbbá vált. A szemantikus hálózatelemzés (*semantic network analysis*) a médiadiskurzusokat már nem izolált fogalmak vagy szereplők halmazaként, hanem kapcsolati struktúráként értelmezi, ennek megfelelően számos kutatás együttemlíti

hálózatok segítségével vizsgálja a politikai szereplők, ügyek vagy attribútumok médiabeli szerveződését (Diesner 2013, Segev 2020). Ezek a vizsgálatok ugyanakkor többnyire a szemantikai kapcsolatok feltárására koncentrálnak, és ritkábban foglalkoznak azzal, hogy a különböző médiaplatformok miként konstruálnak eltérő szereplői konfigurációkat. Szabó Gabriella és Burai Krisztina (2019) áttekintése szerint a hazai politikaikommunikáció-kutatás fokozatosan eltávolodott a kizárólag médiahatás-központú megközelítésektől, és egyre nagyobb figyelmet fordít a politikai szereplők közötti kommunikációs kapcsolatok vizsgálatára. Bene Márton (2016) ezzel összhangban bemutatja, hogy a kapcsolathálózati elemzés kiválóan alkalmas a politikai közösségek és a konfliktusok szerkezetének feltárására. Kiss Balázs (2016) hasonlóképpen amellett érvel, hogy a politikai kommunikáció története nem pusztán médiumok vagy politikai szereplők története, hanem kommunikációs kapcsolathálózatok története is. Megközelítésében a politikai események kommunikációs hálózatokat generálnak, amelyek szerkezete maga is a politikai folyamatok fontos elemzési egysége.

A jelen tanulmány ehhez a kutatási irányhoz kapcsolódik, de nem a politikai szereplők közötti tényleges kapcsolatrendszer, hanem a hírmédia által létrehozott kapcsolati reprezentációkat vizsgálja. A relációs megközelítés ugyanakkor felvet egy további kérdést: miként szervezi meg a média ezeket a kapcsolati konfigurációkat? E kérdés megválaszolásához olyan elméleti keretre van szükség, amely a média napirendformáló szerepét már nem az egyes politikai szereplők, hanem a közöttük létrejövő kapcsolatok szintjén értelmezi.

1.3. Network agenda-setting és a narratív tér relációs értelmezése

A politikai kommunikáció relációs megközelítésének egyik legfontosabb elméleti kerete a *network agenda-setting* (NAS) elmélete. Míg a klasszikus agenda-setting azt vizsgálja, hogy a média mely politikai szereplőket és ügyeket emeli a közfigyelem középpontjába (McCombs & Shaw 1972), a NAS az ügyek és attribútumok kapcsolatának vizsgálatára koncentrál (Chen et al. 2020, Su & Hu 2020), alapvető relációs logikája azonban a politikai szereplők közötti asszociációk elemzésére is alkalmazható (Guo 2013, Guo & Vargo 2015). A politikai valóság így nem elszigetelt szereplők összességeként, hanem ismétlődően együtt megjelenő politikai aktorok asszociációs hálózataként jelenik meg. Egy szereplő médiabeli jelentését ezért nemcsak saját megjelenése, hanem kapcsolati környezete is alakítja.

Ez a megközelítés jól illeszkedik Pierre Bourdieu (1993) relációs mezőelméletéhez, amely szerint a társadalmi szereplők jelentése a közöttük fennálló viszonyok rendszerében értelmezhető. A politikai mező strukturált kapcsolatrendszer, amelyben a szereplők pozíciója mindig más szereplőkhöz viszonyítva nyer értelmet. A média ebben a folyamatban nem passzív közvetítő, hanem a politikai mező szimbolikus konstrukciójának aktív résztvevője: azáltal, hogy egyes szereplőket rendszeresen összekapcsol, másokat pedig elkülönít, maga is alakítja a politikai mező szerkezetét.

Margaret R. Somers (1992, 1994) relációs narrativitás-elmélete szerint a társadalmi szereplők identitása és jelentése nem önmagában, hanem a közöttük létrejövő narratív kapcsolatokban formálódik. A jelen tanulmány ezt a gondolatot a médiakutatásban alkalmazza: nem egyes narratívák tartalmát kívánja rekonstruálni, hanem azt vizsgálja, hogy a hírmédia milyen stabil kapcsolati konfigurációkat hoz létre a politikai szereplők között. A narratív tér ebben az értelemben nem a kommunikáció intézményi közege vagy a médiarendszer egésze, hanem a politikai szereplők médiában létrejövő relációs jelentésszerkezetének elemzési kerete.

A jelen tanulmány a network agenda-setting relációs logikáját és Bourdieu mezőelméletét a narratív tér analitikus fogalmában kapcsolja össze. A narratív tér fogalmát a politikai szereplők médiabeli együttemlíteni hálózatainak értelmezésére bevezetett analitikus konstrukcióként használjuk. A „narratív” jelző használata nem arra utal, hogy a kutatás politikai narratívák tartalmi vagy diszkurzív elemzését végzi. A fogalom arra a relációs jelentésszerkezetre utal, amely a politikai szereplők ismétlődő együttemlíteni révén jön létre a médiában. Alkalmazását az indokolja, hogy ezek az együttemlíteni konfigurációk nem pusztán kapcsolatokat rögzítenek, hanem kijelölik azokat az értelmezési összefüggéseket, amelyekben a politikai szereplők a médiában jelentést nyernek. A hírmédia így nemcsak kiválasztja, hogy kik jelenjenek meg, hanem azt is strukturálja, hogy mely szereplők jelennek meg következetesen ugyanazon események, konfliktusok vagy értelmezési keretek részeként.

Ebben az értelemben a narrativitás nem szövegszerkezeti, hanem relációs tulajdonság: nem történeteket vagy cselekményeket jelöl, hanem azt a kapcsolati jelentésszerkezetet, amelyen keresztül a média a politikai szereplőket egymáshoz viszonyítva értelmezhetővé teszi. A narratív tér ezért a politikai szereplők közötti, a médiában konstruált relációs jelentésszerkezet analitikus modellje. A fogalom célja tehát nem a narratíva hagyományos kommunikációelméleti jelentésének újradefiniálása, hanem egy olyan elemzési keret megjelölése, amelyben a politikai jelentések a szereplők kapcsolati konfigurációin keresztül ragadhatók meg.

1.4. Az együttemlíteni hálózatok mint a narratív tér operacionalizálása

A narratív tér empirikus vizsgálatához olyan módszertani megközelítésre van szükség, amely képes megragadni a politikai szereplők médiában kialakuló kapcsolati konfigurációit. A jelen tanulmány ezt politikai szereplők együttemlíteni (*co-mention*) hálózatainak elemzésével valósítja meg. Az együttemlíteni hálózatok ebben a tanulmányban nem magát a narratívát reprezentálják, hanem annak relációs szerkezetét operacionalizálják: azt teszik empirikusan vizsgálhatóvá, hogy mely politikai szereplők jelennek meg tartósan ugyanazon értelmezési konfigurációk részeként.

Az együttemlíteni hálózatok elemzése a szemantikus hálózatelemzés kutatási hagyományából nőtt ki, amely a médiatartalmakat nem elszigetelt szereplők vagy témák halmazaként, hanem egymással kapcsolatban álló jelentésstruktúrákként értelmezi. Az alapfeltevés szerint a politikai szereplők ismétlődő együttemlíteni nem pusztán közös előfordulást jelent, hanem a média által létrehozott asszociációs viszonyokat is tükrözi, amelyek hálózatként rekonstruálhatók és elemezhetők (Danowski 1993, van Atteveltdt 2008). A szemantikus hálózatelemzés egyik legfontosabb eredménye éppen annak felismerése volt, hogy a politikai kommunikáció vizsgálatában nem elegendő az egyes szereplők vagy témák gyakoriságának elemzése, hanem a közöttük kialakuló kapcsolatok szerkezete is önálló jelentéshordozóként értelmezhető.

A nyelvészeti és a kognitív hálózatkutatásban a szemantikai kapcsolatok hálózati reprezentációja önálló kutatási programmá vált. Kovács László, Orosz Katalin és Pollner Péter (2021) magyar és angol szóasszociációs hálózatok összehasonlításán keresztül amellet érvel, hogy a szemantikai hálózatok növekedése nem véletlenszerű folyamat, hanem a szemantikai hasonlóság és a preferenciális kapcsolódás együttes eredménye. Modelljük azt mutatja, hogy a hálózatok szerkezete egyszerre tükrözi a jelentésmezők belső kohézióját és az új kapcsolatok fokozatos kialakulását, vagyis a hálózati topológia maga is hordoz szemantikai információt. Bár vizsgálatuk szóasszociációs adatokon alapul, eredményeik fontos módszertani támpontot jelentenek minden olyan kutatás számára, amely a szövegekben megjelenő együttelefordulásokat relációs struktúrákként értelmezi.

A politikatudományi és a politikai kommunikációs kutatásokban az együttemlíteni és szemantikus szereplőhálózatokat elsősorban választási kampányok, a politikai napirendek, a médiakeretezések és a nemzetközi konfliktusok elemzésére alkalmazták. Wouter Van Atteveltdt, Jan Kleinnijenhuis és Nel Ruigrok (2017) automatikus szemantikus hálózatelemzéssel rekonstruálta a holland sajtóban megjelenő politikai szereplők közötti relációkat, bemutatva, hogy a médiában megjelenő kapcsolatok nem egyszerű együttelefordulásokat, hanem politikailag értelmezhető asszociációs szerkezeteket fejeznek ki. A szerzők hangsúlyozzák, hogy a politikai kommunikáció nem csupán egyes szereplők gyakoriságának vizsgálatával ragadható meg, hanem a szereplők közötti relációk elemzésével is. Módszerük szintaktikai elemzés alapján épít politikai szereplőhálózatokat holland napilapokból, és ezzel megteremti a politikai semantic network analysis alapjait. A későbbi kutatások ugyanezt a megközelítést alkalmazták választási kampányok médiakonstrukciójának (Takens et al. 2013), illetve a politikai keretezések és a nemzetközi konfliktusok asszociációs struktúráinak vizsgálatára. Ezek közös tanulsága, hogy a média nem csupán meghatározza, mely politikai szereplők válnak láthatóvá, hanem azt is, hogy milyen kapcsolati konfigurációkban jelennek meg, vagyis miként szerveződnek egymáshoz a politikai jelentések. Friederike Schultz és munkatársai (2012) a BP-olajkatasztrófa médiakereteit a semantic network analysis segítségével vizsgálták. Tanulmányuk egyik fontos felismerése, hogy a framing nem csupán kulcsszavak vagy témák gyakoriságában jelenik meg, hanem az aktorok és a fogalmak közötti kapcsolatok szerkezetében is.

Az együttemlíteni hálózati reprezentációját általánosabb szöveghálózati keretben használó Diego R. Amancio (2016) névelemhálózatokat épített személyekből, szervezetekből és helyszínekből úgy, hogy azonos szövegtör-

nyezetben megjelenő entitásokat kapcsolt össze. A kapcsolatok súlyát nem pusztán a közös előfordulás gyakoriságából vezette le, hanem egy véletlen szövegeken alapuló nullmodellhez viszonyítva csak a statisztikailag szignifikáns együttemlíteket tartotta meg. Vizsgálatai szerint az így létrejövő hálózatok kisvilágszerkezetet, magas klaszterezettséget és jól elkülönülő közösségeket mutatnak, miközben a hálózati centralitások olyan szereplőket is képesek azonosítani, amelyek pusztán gyakorisági mutatókkal nem lennének kiemelhetők. A tanulmány ezzel azt is demonstrálja, hogy az együttemlítesi hálózatok nem egyszerű gyakorisági reprezentációk, hanem a szövegek relációs szerkezetének önálló leírását adják.

A korábbi semantic network kutatások elsősorban automatikus relációkinyerési módszereket fejlesztettek (van Atteveldt & Peng 2018), illetve egyedi politikai események, válságok vagy kampányok szemantikai szerkezetét vizsgálták (Schultz et al. 2012). Míg ez a kutatási irány elsősorban az automatikus hálózatépítés megbízhatóságának módszertani kérdéseire koncentrált, a network agenda-setting kutatások azt mutatták ki, hogy a média nemcsak napirendi elemeket, hanem kapcsolati struktúrákat is létrehoz. Ugyanakkor továbbra is kevésbé kutatott, hogy különböző politikai orientációjú hírportálok miként konstruálnak eltérő politikai szereplőhálózatokat ugyanazon esemény során (Stern et al. 2020). A jelen tanulmány nem egyetlen médium vagy kampány belső kapcsolati szerkezetét vizsgálja, hanem öt eltérő politikai orientációjú magyar hírportál együttemlítesi hálózatait hasonlítja össze. Az együttemlítesi hálózatokat nem önmagukban értelmezi, hanem a politikai mező relációs megközelítésével és a narratív tér fogalmával kapcsolja össze. A vizsgálat középpontjában ezért nem a politikai szereplők tényleges kapcsolatai, hanem a hírmédia által konstruált relációs reprezentációk állnak.

Az együttemlítes ugyanakkor értelemszerűen nem tekinthető a politikai szereplők közötti tényleges kapcsolat indikátorának. A közös előfordulás önmagában nem jelent együttműködést, konfliktust vagy ideológiai közelséget; azt fejezi ki, hogy a szerkesztőség következetesen ugyanazon értelmezési környezetben jeleníti meg az adott szereplőket. Az együttemlítesi hálózatok ezért nem a politikai kapcsolatok, hanem a média által létrehozott kapcsolati reprezentációk elemzésére alkalmasak. Ebben az értelemben az együttemlítesi hálózatok nem önmagukban képezik a vizsgálat tárgyát, hanem a narratív tér operacionalizálásának eszközét jelentik. A hálózat csomópontjai a politikai szereplőket, az élek pedig a közöttük létrejövő médiabeli asszociációkat reprezentálják. A vizsgálat célja ezért nem a politikai narratívák tartalmi rekonstrukciója vagy a szereplők tényleges kapcsolatainak feltárása, hanem annak összehasonlító elemzése, hogy az egyes online hírportálok milyen kapcsolati konfigurációkon keresztül konstruálják a politikai mező reprezentációját.

Bár az együttemlítesi hálózatok alkalmazása a politikai kommunikáció kutatásában vált ismertté, a módszer napjainkra számos más területen is elterjedt. A gazdasági hírek elemzésében vállalatok együttemlítesei alapján épített hálózatok segítségével vizsgálják a piaci szereplők közötti strukturális kapcsolatokat és a vállalatok hálózati pozícióját (Sidorov et al. 2018). A legújabb kutatások szerint a hírekben megjelenő együttemlítesek önmagukban is összekapcsolt információs környezetet hoznak létre, amely alakítja a befogadók percepcióit, növeli az információs transzparenciát és érdemben befolyásolhatja a szereplők viselkedését, például a pénzügyi piacokon a piaci manipuláció visszaszorításán keresztül (Huang et al. 2025).

A közösségi médiából származó nagyméretű szövegtörzseken végzett kutatások azt mutatják, hogy az együttemlítesi hálózatok alkalmasak a piaci verseny, a fogyasztói preferenciák, a technológiai innovációk és a közbeszéd időbeli átalakulásának nyomon követésére is. A különböző alkalmazási területek közös módszertani alapja, hogy a rendszeresen együtt előforduló entitások között feltételezhető valamilyen jelentéssel bíró strukturális kapcsolat, amelyet hálózati modellezéssel és központisági mutatókkal fel lehet tárni. Ez az alapfeltevés indokolja az együttemlítesi hálózatok alkalmazását a politikai szereplők médiabeli kapcsolatrendszerének és a politikai narratívák szerkezetének vizsgálatában is (Gavino et al. 2023).

A különböző alkalmazási területek – a politikai kommunikációtól és a médiakutatástól kezdve a digitális bölcsészeten és a kognitív nyelvészen át a pénzügyi elemzésekig – közös módszertani kiindulópontja, hogy az ismétlődő együttlétfordulásokból rekonstruálható hálózatok a szövegek mögött húzódó relációs szerkezetet teszik empirikusan vizsgálhatóvá. A szakirodalomban eltérő elnevezések (*semantic network*, *co-word network*, *co-occurrence network*, *named entity network* vagy *co-mention network*) használatosak, de ezek közös jellemzője, hogy a jelentés nem kizárólag az egyes entitásokban, hanem azok kapcsolódási mintázataiban jelenik meg.

2. Módszertan

2.1. Korpusz és adat-előkészítés

Az elemzés a 2026. évi országgyűlési választási kampány hivatalos időszakában (február 21. és április 13. között) megjelent 12 886 online hír- és háttércikk korpuszán alapul. A vizsgálat öt országos hírportálra (a hirado.hu-ra, az origo.hu-ra, az index.hu-ra, a telex.hu-ra és a 444.hu-ra) terjed ki, amelyek a magyar médiarendszer eltérő szerkesztőségi és politikai pozícióit reprezentálják (Bajomi-Lázár & Horváth 2023/2025, Polyák & Urbán 2024). Az elemzés egységét az egyes hírcikkek jelentik.

A politikai szereplők azonosítása a spaCy keretrendszerre épülő HuSpaCy hu_core_news_lg modell *named entity recognition* (NER) moduljával történt (Orosz et al. 2022). Az elemzés kizárólag személynevekre (PERSON) terjedt ki. Az automatikus névfelismerést manuális ellenőrzés és névegységesítés követte, amelynek során az azonos szereplő különböző névváltozatait egységes azonosító alá vontuk, a téves felismeréseket pedig eltávolítottuk. A névegységesítés célja a politikai szereplők kapcsolati struktúrájának minél pontosabb rekonstrukciója volt.

2.2. Hálózatépítés és hálózatelemzés

A narratív tér operacionalizálása politikai szereplők együttemlítési (*co-mention*) hálózatain keresztül történt. A hálózat csomópontjai a politikai szereplőket reprezentálják, míg két szereplő között kapcsolat jön létre, ha ugyanabban a hírcikkben legalább egyszer együtt szerepelnek. Az elemzés irányítatlan, súlyozott hálózatokon alapul; az élek súlya azoknak a cikkeknek a számával egyezik meg, amelyekben az adott szereplőpár együtt fordul elő. Az együttemlítés nem a szereplők közötti tényleges kapcsolatot, hanem a média által létrehozott kapcsolati reprezentációt fejezi ki.

Az összehasonlítás a médiumonként leggyakrabban említett ötven politikai szereplőből kialakított részhálózatokon történt. Az azonos hálózatméret biztosítja a különböző médiumok összehasonlíthatóságát, miközben a politikai nyilvánosság meghatározó szereplőit tartja az elemzés középpontjában. A politikai szereplők hálózati pozícióját négy centralitási mutató segítségével jellemeztük. A foksám (*degree*) azt mutatja meg, hogy egy szereplő hány másik szereplővel áll közvetlen együttemlítési kapcsolatban, függetlenül az együttemlítések gyakoriságától. A súlyozott foksám (*weighted degree*) ezzel szemben figyelembe veszi az élek súlyát is, vagyis azt méri, hogy egy szereplő összesen milyen intenzitással kapcsolódik más szereplőkhöz az együttemlítések számát alapul véve. A sajátvektor-centralitás (*eigenvector centrality*) nemcsak a közvetlen kapcsolatok számát veszi figyelembe, hanem azok minőségét is: magas értéket kapnak azok a szereplők, akik maguk is központi pozícióban lévő aktorokhoz kapcsolódnak. A közvetítői centralitás (*betweenness centrality*) azt méri, hogy egy szereplő milyen gyakran helyezkedik el a más szereplők közötti legrövidebb utak mentén, vagyis milyen mértékben tölthet be hídszerepet a hálózat különböző részei között. A közvetítői centralitás számításánál az élek súlyait is figyelembe vettük, ezért a mutató az együttemlítések intenzitását is tükrözi. A teljes hálózatok szerkezetének összehasonlításához a sűrűséget (*density*) és a modularitást (*modularity*) használtuk. A sűrűség a ténylegesen meglévő kapcsolatok arányát fejezi ki az összes lehetséges kapcsolathoz viszonyítva, míg a modularitás azt mutatja meg, hogy a hálózat milyen mértékben tagolódik egymástól elkülönülő szereplőcsoportokra. A hálózati sűrűség számításakor a standard, súlyozatlan definíciót alkalmaztuk, amely a ténylegesen meglévő élek arányát fejezi ki a lehetséges kapcsolatok számához viszonyítva. A hálózatok hasonlóságát *quadratic assignment procedure* (QAP) korrelációval vizsgáltuk, amely permutációs eljárással becsüli a két hálózat közötti szerkezeti hasonlóságot, figyelembe véve a hálózati adatok egymástól nem független természetét. Az adatelőkészítés és a hálózati elemzések R programkörnyezetben készültek, a hálózatok vizualizációját Gephi segítségével végeztük.

3. Kutatási kérdések és várakozások

A választási kampányidőszak sajátosságaira – különösen a politikai verseny fokozott perszonalizációjára, a két-pólusú rivalizálás megerősödésére, valamint a kampányt átható külpolitikai és geopolitikai tematizációra – tekintettel a kutatás során általános és specifikus vizsgálati kérdéseket egyaránt megfogalmaztunk. Alapvető kérdésünk az, hogy miként szervezi a média és ezen belül az egyes eltérő politikai orientációjú médiumok a politikai kampány személyalapú narratív terét, vannak-e eltérések a kormányt támogató és a kormánnyal szemben kritikus médiumok között a kulcsszereplőket és azok kapcsolathálóját illetően.

A szereplői kapcsolatok vizsgálatán túl kutatásunk azt is elemzi, hogy a médiumok milyen módon építik fel a politikai valóság térszerkezetét, vagyis a kampány szereplői elsősorban belpolitikai mezőben, autonóm politikai univerzumokban vagy egy tágabb, külpolitikai és geopolitikai narratív tér részeként jelennek-e meg. Kiemelt kérdésként kezeljük továbbá, hogy a geopolitikai dimenzió miként szerveződik a kampány narratív struktúrájában. Arra a kérdésre keresünk választ, hogy az ukrajnai háborúhoz, az európai integrációhoz, az Egyesült Államokhoz vagy a regionális közép-európai kapcsolatrendszerekhez kötődő szereplők milyen pozíciót foglalnak el az egyes médiumok narratív hálózataiban. Ennek révén vizsgálhatóvá válik az is, hogy a különböző médiumok a kampányt elsősorban belpolitikai versenyként, geopolitikai konfliktustérként vagy e kettő összekapcsolódásaként reprezentálják-e.

Az elemzés során az alábbi három, az elméleti keretből levezetett várakozást vizsgáljuk:

- *A különböző politikai orientációjú online hírportálok eltérő narratív tereket konstruálnak (V1).* Azt feltételezzük, hogy a vizsgált médiumok számos azonos politikai szereplőt jelenítenek meg, ezek kapcsolati beágyazottsága azonban jelentősen eltér egymástól. Ennek következtében az egyes hírportálok nem pusztán különböző politikai értelmezéseket közvetítenek, hanem a politikai mező eltérő relációs reprezentációit hozzák létre.
- *A kormánypárti és a kormánykritikus médiumok narratív tereinek szerkezete eltérő (V2).* A magyar médiarendszert vizsgáló kutatások szerint a kormánypárti és a kormánykritikus médiumok nemcsak eltérő politikai álláspontokat képviselnek, hanem eltérő értelmezési kereteket és szerkesztési logikákat is alkalmaznak. A kormánypárti médiablokkot viszonylag homogén politikai keretezés jellemzi, amelyben a hazai politikai konfliktusok rendszeresen nemzetközi és geopolitikai értelmezési keretekbe – különösen az Európai Unió, a szuverenitás, valamint a Kelet–Nyugat-konfliktus dimenzióiba – ágyazódnak (Bognár et al. 2022, Bocskor 2024, Kirs 2024, Dudlák 2025). A relációs megközelítésből következően azt feltételezzük, hogy ez az egységesebb értelmezési logika a politikai szereplők együttemlíteni szerkezetében is megjelenik: a kormánypárti médiumokban koncentráltabb, integráltabb kapcsolati konfigurációk, míg a pluralistább szerkesztési logikát követő kormánykritikus médiumokban differenciáltabb hálózati szerkezet várható.
- *A kormánypárti médiumok erősebben kapcsolják össze a hazai politikai versenyt a nemzetközi geopolitikai konfliktusokkal, mint a kormánykritikus médiumok (V3).* Mivel a 2026-os választási kampány jelentős részben az orosz–ukrán háborúhoz, az Európai Unióhoz és a nemzetközi politikához kapcsolódó kérdések köré szerveződött, arra számítunk, hogy a kormánypárti médiumok narratív tereiben a nemzetközi politikai szereplők központibb pozíciót foglalnak el, és szorosabban kapcsolódnak a hazai politikai aktorokhoz, mint a kormánykritikus médiumokban.

4. A hálózatok

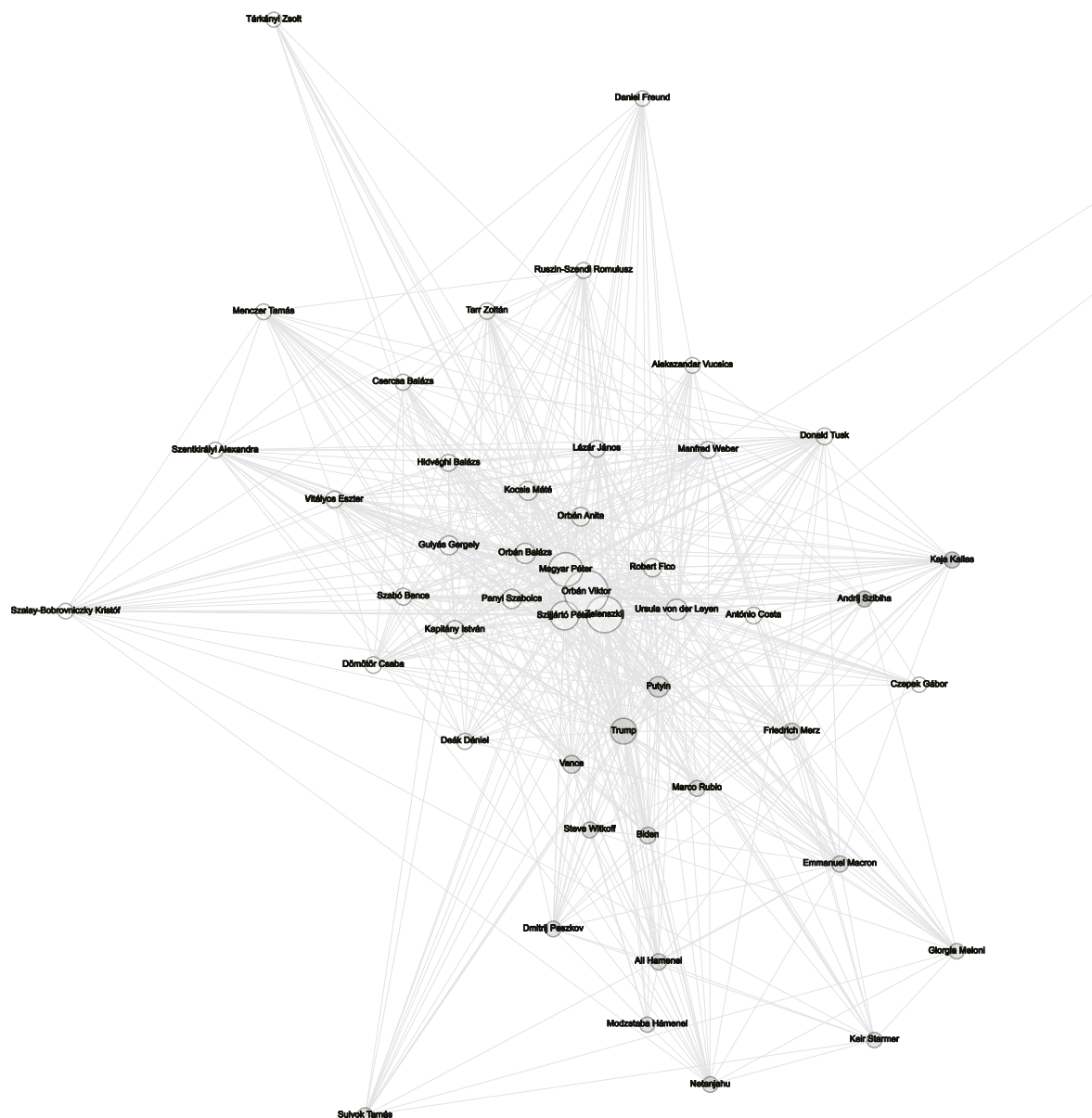
4.1. Hirado.hu

A hálózati mutatók is megerősítik a vizuális szerkezetet. A hirado.hu rendelkezik a vizsgált médiumok egyik legnagyobb átlagos súlyozott fokszámával és a legalacsonyabb modularitási értékek egyikével, ami magas fokú narratív integrációra és viszonylag gyengén elkülönülő szereplőcsoportokra utal (lásd az 1. ábrát).¹ Ennek meg-

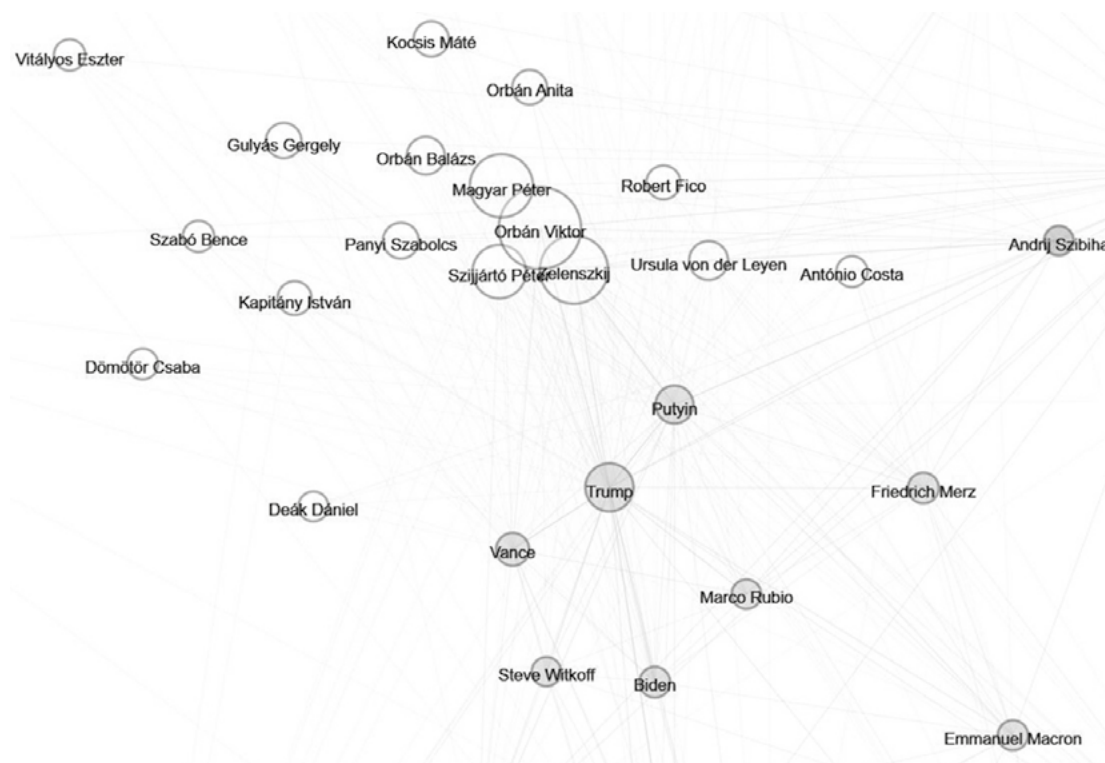
1 Megjegyzés: ForceAtlas2 elrendezés; a csomópont mérete a súlyozottfokszám-centralitással (*weighted degree centrality*) arányos; az elvátsagság az együttemlítesek számát jelzi; a színek a Louvain-közösségetektálás eredményét mutatják.

felelően a politikai szereplők többsége ugyanahhoz a központi kapcsolati konfigurációhoz kapcsolódik. A hálózatban jól elkülöníthető egy nemzetközi, nagyhatalmi orientációjú szereplőmező, amelynek meghatározó aktorai Vlagyimir Putyin, Oroszország elnöke, Friedrich Merz német kancellár, Donald Trump, az Egyesült Államok elnöke és több amerikai politikus. Ez a blokk elsősorban Putyin és Trump közvetítő szerepén keresztül kapcsolódik a hálózat központjához. A központi kapcsolati konfiguráció nem autonóm belpolitikai térként szerveződik, hanem a hazai és a nemzetközi politikai szereplők integrált narratív terét alkotja (lásd a 2. ábrát). Orbán Viktor magyar miniszterelnök, Volodimir Zelenszkij, Ukrajna elnöke, Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, Robert Fico szlovák miniszterelnök, Donald Trump és Vlagyimir Putyin ugyanazon sűrű kapcsolati térben helyezkedik el, amelyhez közvetlenül kapcsolódnak a magyar kormányzati szereplők is. A választási verseny szereplői a regionális és a nemzetközi konfliktusok kontextusában jelennek meg, így a politikai versengés jelentése részben a külpolitikai és a biztonságpolitikai keretből épül fel.

1. ábra
A hirado.hu hálózata
(saját szerkesztés)

2. ábra
A hirado.hu hálózatának centruma
(saját szerkesztés)

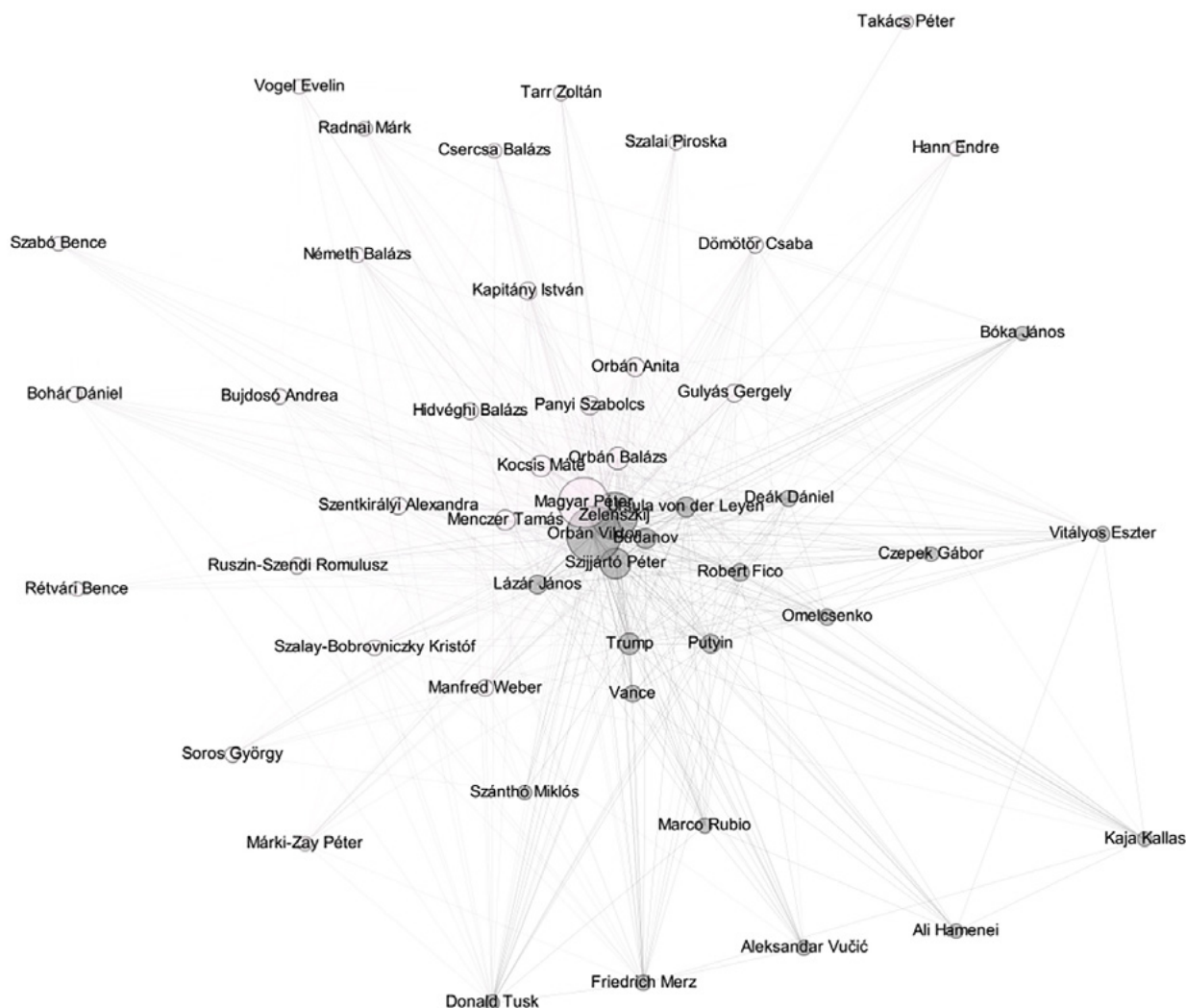
A hálózati mutatók is megerősítik a vizuális szerkezetet. Zelenszkij rendelkezik a legmagasabb fokszámmal (Degree = 47) és az egyik legmagasabb közvetítői centralitással (Betweenness = 59,24), míg Orbán Viktor (Degree = 46, Weighted Degree = 2162, Betweenness = 49,00) és Magyar Péter (Degree = 45, Weighted Degree = 1412, Betweenness = 42,20) szintén a hálózat centrumában helyezkedik el. Putyin közvetítői centralitása 45,40, ami a hálózat egyik legmagasabb értéke, miközben fokszáma 43.

A hirado.hu egyik legfontosabb sajátossága az, hogy a belpolitika nem önálló szféraként jelentkezik; a kampány a médium reprezentációjában geopolitikai kapcsolati konfigurációként jelenik meg. A médium narratív térszervezése így a választási küzdelmet részben geopolitikai jelentésszerkezetbe emeli át. Különösen fontos Zelenszkij kiemelt pozíciója, aki nem nemzetközi-nagyhatalmi szereplőként, hanem a narratív centrum egyik meghatározó aktoraként jelenik meg.

4.2. Origo.hu

A hálózati statisztikák alapján az origo.hu szerkezete is erősen centralizált, ugyanakkor a hirado.hu-hoz képest magasabb modularitási érték differenciáltabb szereplőcsoportokat jelez (lásd a 3. ábrát). A hálózatban két nagyobb narratív mező különíthető el. Az első egy belpolitikai kampányterként értelmezhető alhálózat, amelynek központi szereplői Magyar Péter, Menczer Tamás, Kocsis Máté és Orbán Balázs. A második egy nemzetközi és geopolitikai orientációjú mező, amelynek elsődleges hazai reprezentánsa Orbán Viktor, de ide kapcsolódik Sziijártó Péter és Lázár János is. Figyelemre méltó, hogy a külföldi szereplők közül Manfred Weber, az Európai Néppárt parlamenti képviselőcsoportjának vezetője és Soros György is a belpolitikai narratív tér részeként jelenik meg; a nemzetközi szereplők egy része tehát nem autonóm geopolitikai aktorként, hanem inkább a hazai politikai konfliktusok egyfajta keretező elemeként kapnak jelentést.

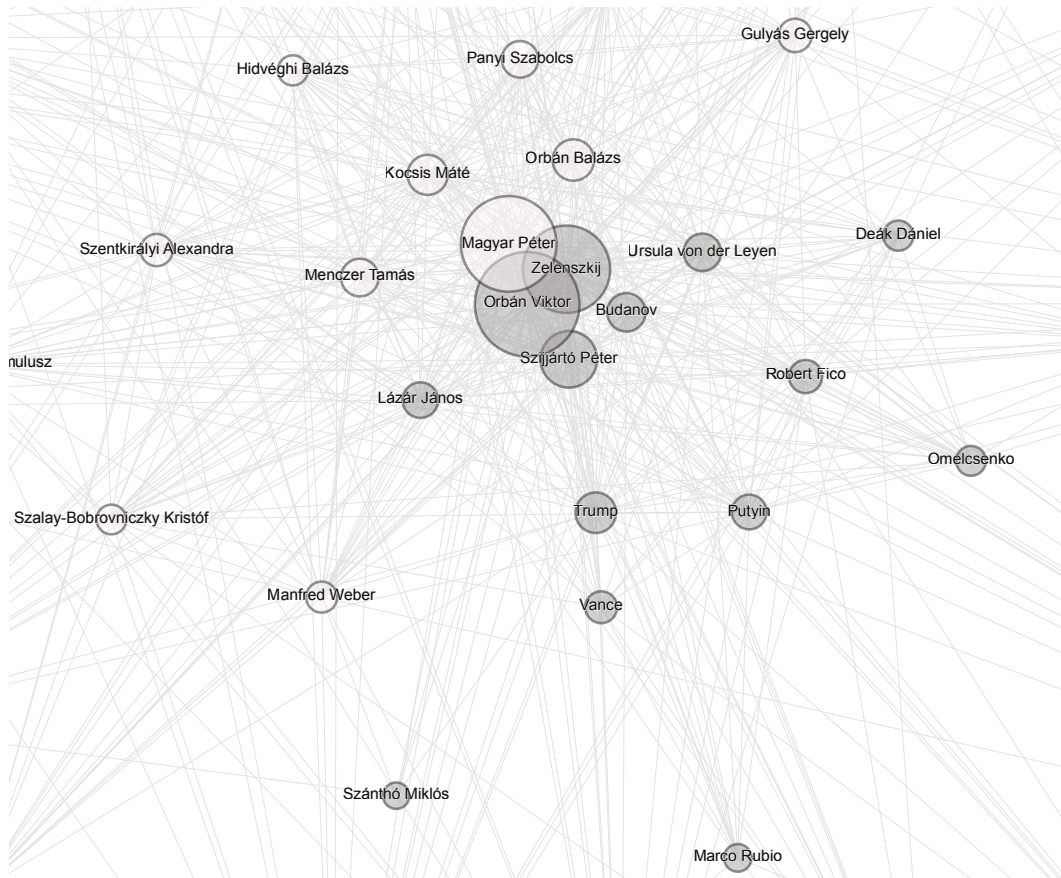
3. ábra
Az origo.hu hálózata
(saját szerkesztés)

A központi pozíciókat itt is néhány meghatározó politikai szereplő uralja. Orbán Viktor és Magyar Péter egyaránt negyvenkilenc kapcsolattal rendelkezik, közvetítői centralitásuk pedig azonos (70,47), ez a két politikus a hálózat két legfontosabb szervező csomópontja. Zelenskij szintén kiemelkedő pozícióban jelenik meg (Degree = 47, Weighted Degree = 1526, Betweenness = 59,89) (lásd a 4. ábrát).

Orbán Viktor ebben a struktúrában kettős szerepet tölt be: egyrészt a nemzetközi politikai mező központi szereplője, másrészt hídszereplőként kapcsolja össze a globális politikai teret és a hazai kampánymezőt. Az origo.hu a vizsgált médiumok közül egyedülként választja el egymástól strukturálisan Orbán Viktort és Magyar Pétert. Míg más portáloknál a két szereplő többnyire ugyanazon geopolitikai-belföldi centrum része, az origo.hu-nál két külön narratív mezőbe kerülnek. A politikai valóság szerveződése így nem a „nagyhatalmi politika” és a „regionális geopolitika” elkülönülésére, hanem a „belpolitikai kampánytér” és a „nemzetközi hatalmi tér” kettősségére épül. Ennek eredményeként a regnáló miniszterelnök a kampány egyik résztvevőjeként nem elsődlegesen a hazai politikai mezőben jelenik meg, hanem nemzetközi politikai aktorként, ami sajátos reprezentációs logikát, kvázi hierarchikus különbséget hoz létre közte és ellenzéki kihívója, valamint a hazai politika más reprezentánsai között. Orbán Viktor ebben a narratívában kiemelkedik a belpolitikából, a nemzetközi politikai tér magyarországi képviselője lesz, ő jelenti a kapcsolatot Magyarország és a nemzetközi szintér között.

4. ábra
Az origo.hu hálózatának centruma
(saját szerkesztés)

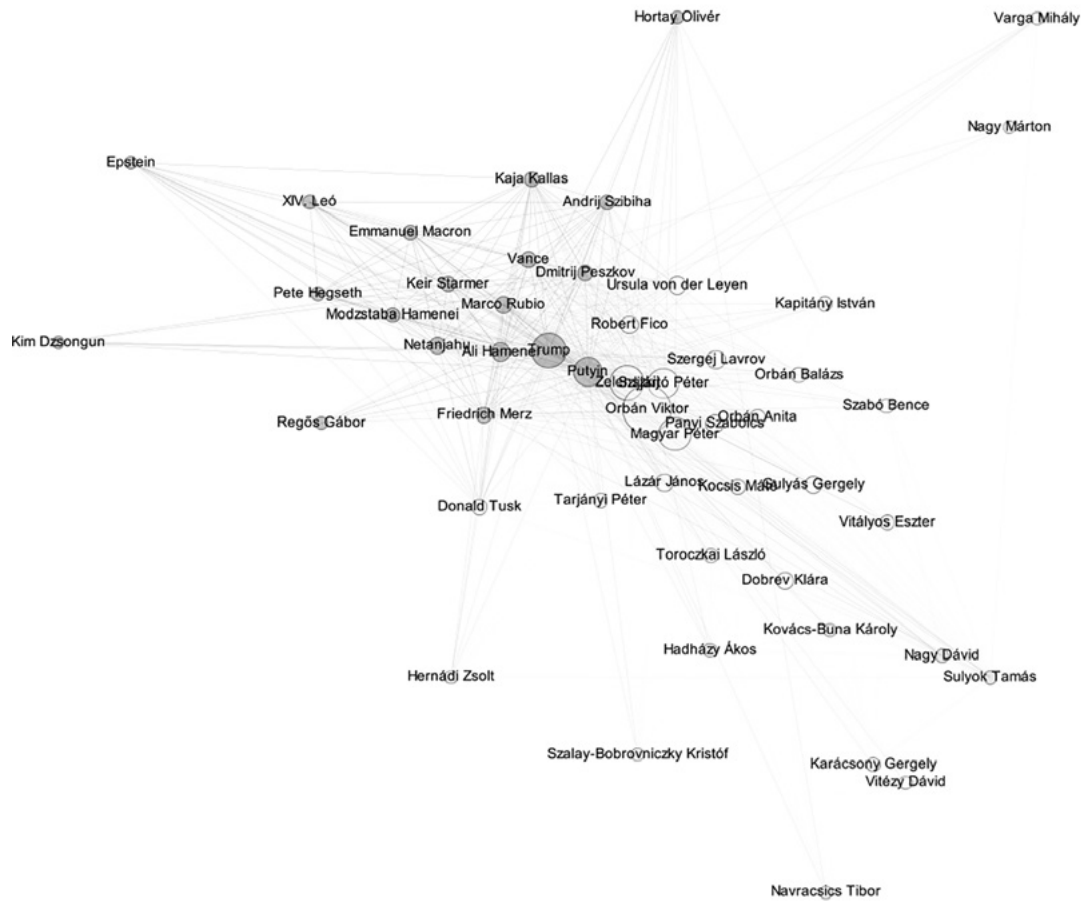

4.3. Index.hu

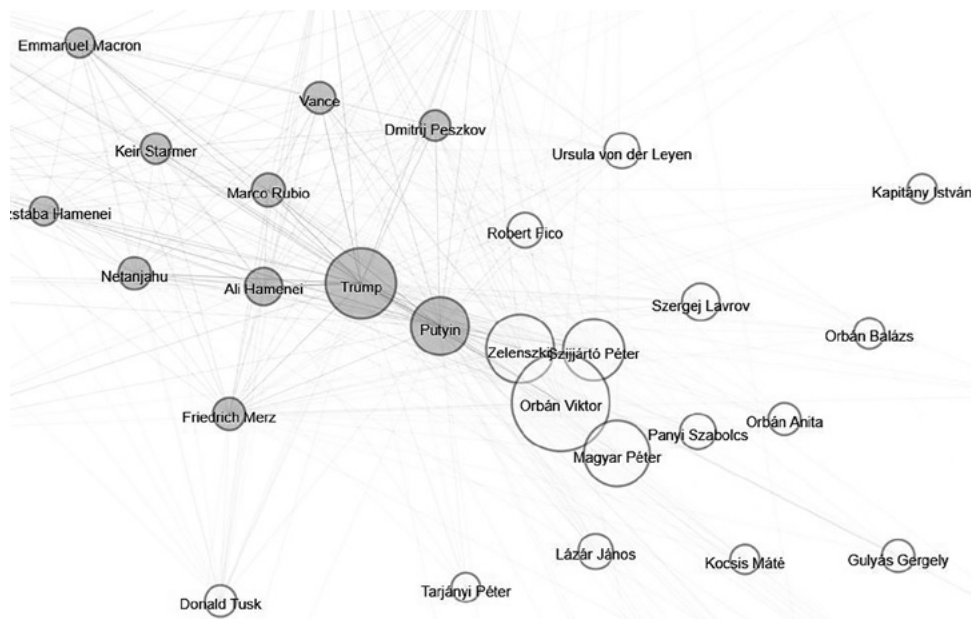
Az index.hu magasabb modularitása és alacsonyabb átlagos súlyozott fokszáma mutatja, hogy a politikai szereplők több, egymástól részben elkülönülő kapcsolati klaszterben jelennek meg (lásd az 5. ábrát). Három fő szereplőcsoport különíthető el. Az első egy kifejezetten külpolitikai mező, amelynek centrumát Vlagyimir Putyin és Donald Trump alkotja. A második egy geopolitikai karakterű belpolitikai blokk, ahol Orbán Viktor, Sziijártó Péter külügyminiszter, Magyar Péter és Zelenszkij személye képezi a fő narratív centrumot. A harmadik, lazábban kapcsolódó periférikus csoport olyan szereplőket tartalmaz, mint az ellenzéki Demokratikus Koalíciót vezető Dobrev Klára, a fővárosi főpolgármester Karácsony Gergely, a szintén fővárosi politikus, de egyéb ügyekben is aktív Vitézy Dávid, valamint Magyarország köztársasági elnöke, Sulyok Tamás. Ehhez a csoporthoz kapcsolódik Kovács-Buna Károly, a Szőlő utcai javítóintézet bántalmazással vádolt és letartóztatásba helyezett egykori vezetője is, ami jelzi, hogy az Index narratív terében a politikai mező részben tematikus-botrányalapú kapcsolódásokkal bővül.

A hálózati mutatók alapján az index.hu narratív tere nem kimondottan egyetlen szereplő köré szerveződik. Orbán Viktor továbbra is kiemelkedő pozíciót foglal el (Degree = 47, Weighted Degree = 1698, Betweenness = 69,11), ugyanakkor Putyin közvetítői centralitása még ennél is magasabb (72,85), a nemzetközi politikai dimenzió tehát a hálózat szerkezetében meghatározó összekötő szerepet játszik. Magyar Péter ugyan itt is központi szereplő (Degree = 40, Weighted Degree = 961), kapcsolati beágyazottsága azonban kisebb, mint a két előbbi aktoré.

5. ábra
Az index.hu hálózata
(saját szerkesztés)

6. ábra
Az index.hu hálózatának centruma
(saját szerkesztés)

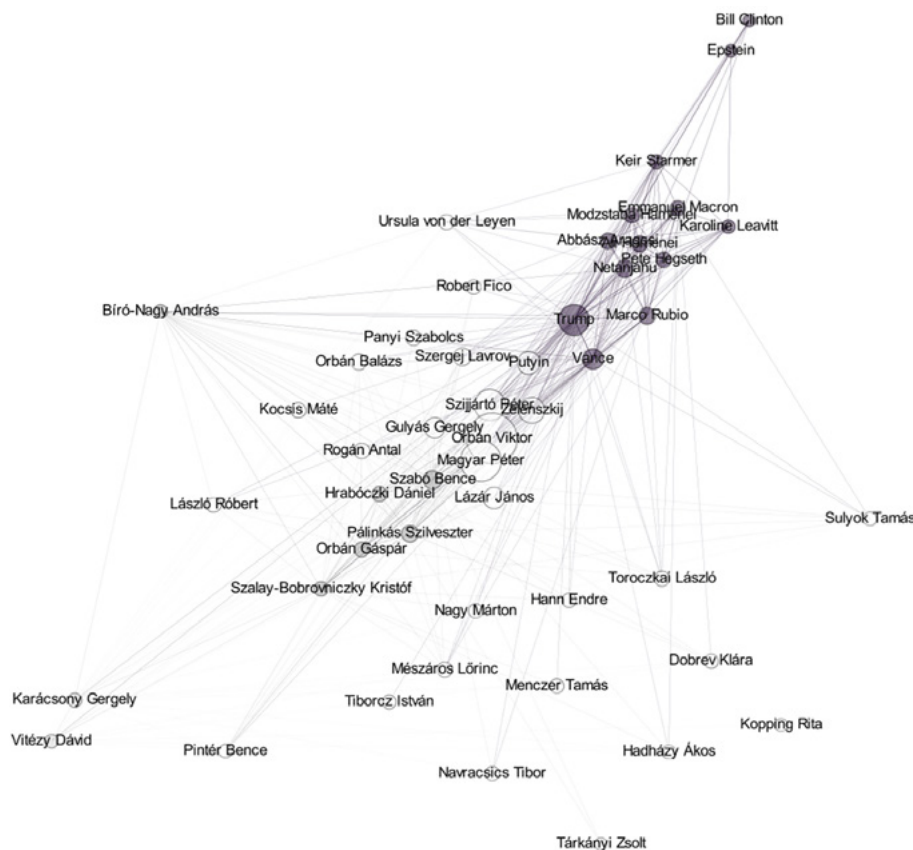

A hálózat centrumában egy háromszintű szerkezet figyelhető meg (lásd a 6. ábrát). A központi mezőben Orbán Viktor, Magyar Péter, Zelenszkij és Szijjártó Péter kapcsolódik össze, miközben a külpolitikai tér részben leválik erről. Különösen érdekes Vlagyimir Putyin pozíciója. A többi médiumtól eltérően nem a geopolitikai centrum része, hanem részben autonóm aktorként működik, aki hidat képez a nagyhatalmi politika és a magyar kampánytér között. Az orosz állami dimenziót a geopolitikai mezőben inkább Szergej Lavrov külügyminiszter reprezentálja. Az Index narratív központja kevésbé hierarchikus, mint a hirado.hu-é vagy az origo.hu-é. A szereplők között több átmeneti pozíció és félperiférikus aktor figyelhető meg, a politikai térszervezés differenciáltabb. Ennek eredményeként a centrum nem egyetlen domináns konfliktus köré szerveződik, hanem több párhuzamos jelentésszint együttlését mutatja.

4.4. Telex.hu

A vizsgált médiumok közül a telex.hu mutatja a legnagyobb szerkezeti differenciálódást (lásd a 7. ábrát). Ezt nemcsak a hálózati vizualizáció, hanem a legmagasabb modularitási érték is alátámasztja, amely a politikai szereplők több, viszonylag autonóm kapcsolati közösségbe rendeződését jelzi. A hálózat centrumában egy regionális geopolitikai és belpolitikai blokk áll, amely a magyar szereplők mellett kiterjed a közép- és kelet-európai, illetve az európai politikai tér meghatározó aktoraira is. Ebben jelenik meg Putyin, Zelenszkij, Robert Fico, Szergej Lavrov és Ursula von der Leyen. Ehhez kapcsolódik egy különálló amerikai–nyugat-európai orientációjú nagyhatalmi mező, amely az amerikai politika és a közel-keleti konfliktusok szereplőit is integrálja. A hirado.hu-val és az index.hu-val szemben Putyin itt nem önálló „geopolitikai entitás”, hanem a regionális geopolitikai tér része, miközben továbbra is hídszerepet tölt be a nemzetközi és a regionális mezők között.

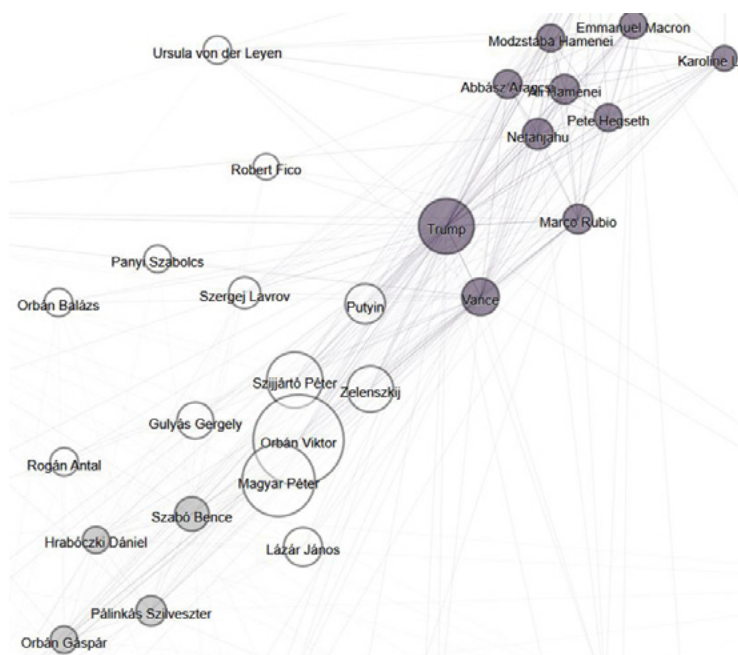
7. ábra
A telex.hu hálózata
(saját szerkesztés)

A hálózat központját itt is néhány meghatározó szereplő alkotja, ugyanakkor közöttük kiegyensúlyozottabb kapcsolati szerkezet figyelhető meg (lásd a 8. ábrát). Orbán Viktor rendelkezik az egyik legmagasabb súlyozott fokszámmal (Weighted Degree = 1951) és közvetítői centralitással (65,08), míg Magyar Péter (Weighted Degree = 1442, Betweenness = 29,66) elsősorban központi, de nem kimondottan hídszereplő pozíciót tölt be. Putyin (Betweenness = 37,41) és Zelenszkij (Betweenness = 41,83) közvetítő szerepe azt jelzi, hogy a geopolitikai dimenzió itt is szorosan kapcsolódik a hazai politikai diskurzushoz.

8. ábra

A telex.hu hálózatának centruma (saját szerkesztés)

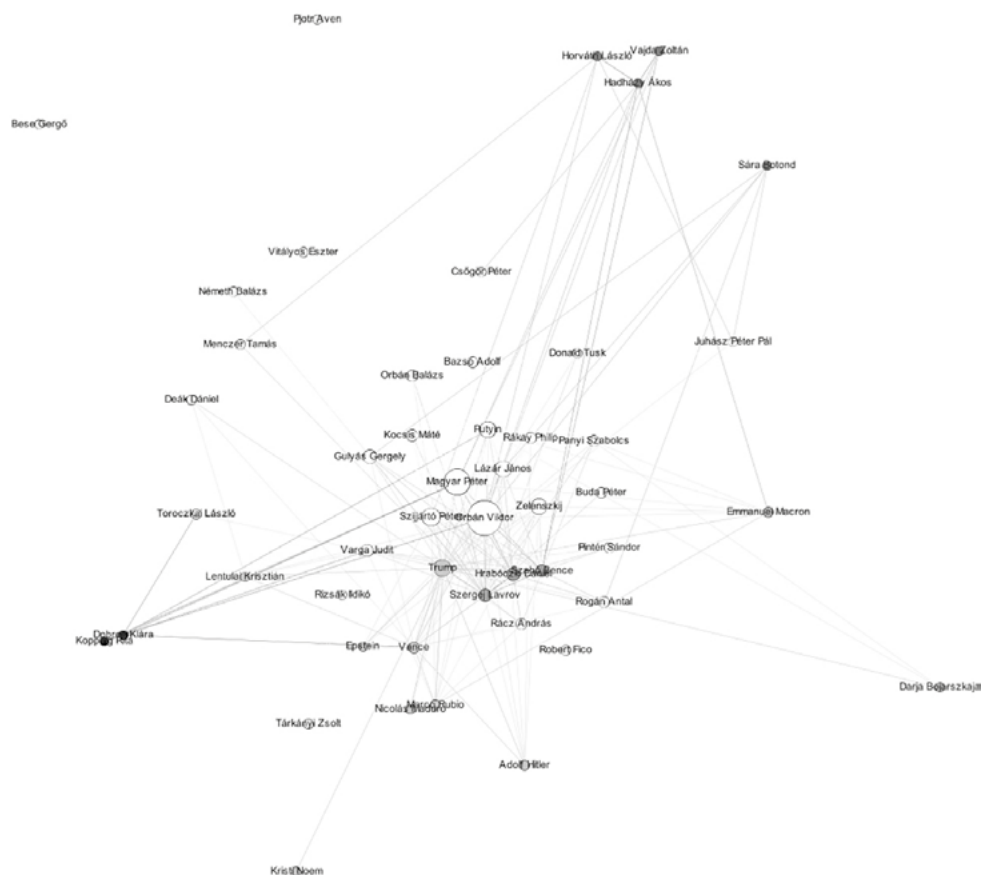

Kiemelendő a két kisebb periférikus szereplőblokk jelenléte. Az egyik a fővárosi politika szereplőit – Karácsony Gergelyt és Vitézy Dávidot – kapcsolja össze, míg a másik egy tematikus botrányhálózatként értelmezhető. Ide tartozik Szabó Bence rendőrszázados, Pálkás Szilveszter, a Magyar Honvédség századosa, Hrabóczki Dániel, a titkosszolgálati akciók és botrányok kapcsán ismertté vált „Gundalf”, Orbán Gáspár, a miniszterelnök fia, valamint részben Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter. Ez a blokk egyetlen más médium esetében sem jelenik meg ilyen erősen, és jelzi a Telex narratív szerkesztési logikáját: a politikai tér nem pusztán pártpolitikai versenyként, hanem oknyomozó és intézményi összefüggésekkel átszőtt jelentésszerkezetként épül fel. A politikai mező reprezentációja itt kevésbé integrált, és több, részben autonóm kapcsolati konfigurációból épül fel.

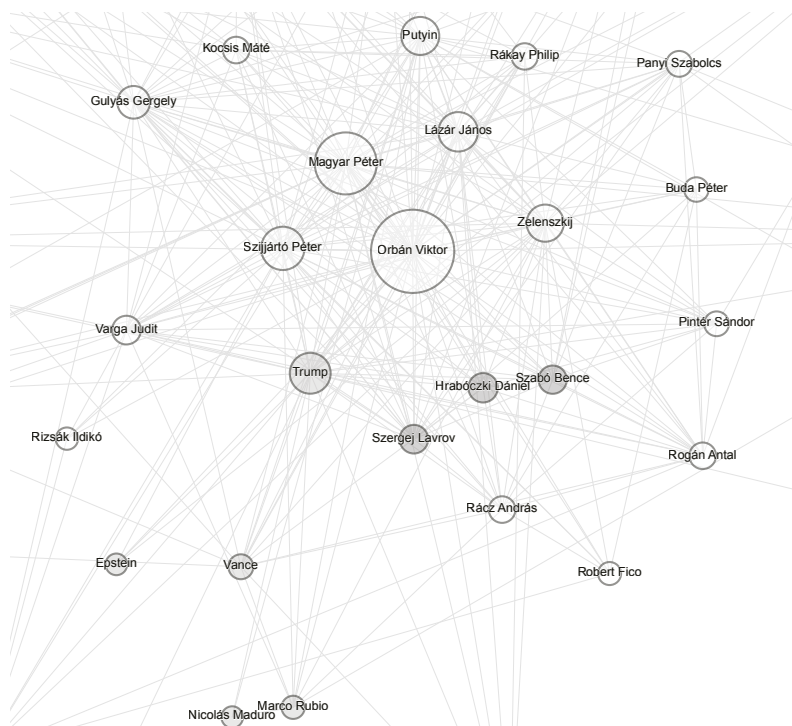
4.5. 444.hu

A 444.hu hálózati mutatói szintén viszonylag alacsony narratív integrációt jeleznek. A magas modularitás és az alacsonyabb átlagos súlyozott fokszám azt mutatja, hogy a szereplők kapcsolatai kevésbé szerveződnek egyetlen domináns centrum köré. A hálózatban ugyan létezik egy erős központi bel- és geopolitikai mező, azonban ehhez több, részben autonóm periféria kapcsolódik (lásd a 9. ábrát). A centrum meghatározó szereplői Orbán Viktor, Magyar Péter és Volodimir Zelenszkij. Vlagyimir Putyin ezzel szemben félperiférikus helyzetbe kerül, és elveszíti azt a klasszikus hídszerepet, amely más médiumokban a magyar politika és a nagyhatalmi tér összekapcsolását biztosította (lásd a 10. ábrát). A nagyhatalmi politika külön blokkot alkot, de ez is periférikus jellegű. E mezőből lényegében csak Donald Trump közelít a hálózati centrumhoz.

9. ábra
A 444.hu hálózata (saját szerkesztés)

10. ábra
A 444.hu hálózatának centruma (saját szerkesztés)

A 444.hu-nál a helyi politika, a fővárosi konfliktusok és a tematikus botránymezők nagyobb önállóságot kapnak. Megjelenik a helyi politikai tér Karácsony Gergellyel, Sára Botonddal, Budapest főispánjával és Hadházy Ákos független országgyűlési képviselővel, és azonosítható egy kisebb „botrányorientált” narratív mező is, amely a Telexnél már említett Szabó Bencét, Hrabóczki Dánielt és az orosz külügyminisztert, Szergej Lavrovot kapcsolja össze. A 444.hu a többi vizsgált médiumhoz képest kevésbé centralizált politikai világot épít fel. A politikai valóság itt több részleges centrumra, lokális konfliktustérre és tematikus perifériára tagolódik, a narratív tér szerveződése kevésbé hierarchikus, inkább multipoláris jellegű. A kampány nem egyetlen domináns konfliktustérként, hanem egymást átfedő politikai, geopolitikai és ügyalapú narratívák együttállásaként jelenik meg.

5. Hálózatok a számok nyelvén

A hálózati statisztikák alapján még jobban kirajzolódik, hogy az öt médium esetében az ötven leggyakrabban említett szereplő hálózata nem egyszerűen eltérő szereplőlistákat tartalmaz, hanem eltérő narratív szerveződési logikát képvisel (lásd az 1. táblázatot). A hálózati mutatók alapján három dimenzió különíthető el: a centrum integráltsága, a narratív tér tagoltsága, és a politikai és a geopolitikai elemek összekapcsolásának módja.

1. táblázat
A vizsgált hálózatok statisztikai mutatói

	Átlagos fokszám	Átlagos súlyozott fokszám	Gráfsűrűség	Modularitás	Átlagos úthossz
444.hu	13,804	68,078	0,281	0,074	1,760
hirado.hu	25,020	276,200	0,521	0,108	1,485
index.hu	24,560	242,920	0,501	0,170	1,500
origo.hu	25,120	238,800	0,513	0,072	1,487
telex.hu	25,265	270,245	0,526	0,196	1,477

A hálózatok integráltsága és a narratív centrum szempontjából az átlagos fokszám, az átlagos súlyozott fokszám és a gráfsűrűség mutatói a legfontosabbak. A 444.hu hálózata erősen kilóg a sorból, mind a fokszám, mind a sűrűség lényegesen alacsonyabb, mint a többi vizsgált médiumnál. A 444 szereplőhálózata lényegesen ritkább és kevésbé összekapcsolt, mint a többi portálé, a kapcsolatok száma közel fele a többi hálózaténak. Ezek természetesen csak általános statisztikai mutatók, de narratív szempontból szintén utalnak arra, hogy a 444.hu a többi portálhoz képest kevésbé koncentrált egyetlen témacentrumra, több autonóm tématert érint, és a többihez képest nagyobb perifériát tart fenn. A másik négy portál koncentráltabb narratív teret képez, különösen a hirado.hu és a telex.hu esetében emelhető ki a magas súlyozott fokszám és a szintén magas gráfsűrűség – a hálózat szereplői e két portál esetében kapcsolódnak a legerősebben egymáshoz.

A modularitás mutatója azt jelzi, mennyire különülnek el egymástól a szereplőcsoportok; a legnagyobb modularitást a telex.hu mutatja, tehát a telex.hu narratív tere (amely, mint láttuk, alapvetően sűrű) jól elkülönülő almezőkből áll, lényegében külön blokkokat alkot. A 444.hu ezzel szemben meglepően alacsony modularitást mutat (0,074), tehát itt egy alacsony sűrűségű, mégis egységes narratív mező körvonalazódik. Az átlagos úthossz valamennyi portál esetében kifejezetten alacsony, minden szereplő „nagyon kevés lépésben elérhető”, a narratív tér tehát mindenhol centralizált politikai mezőként jelenik meg.

A vizsgált médiumok közötti különbség nem elsősorban a politikai szereplők jelenlétében, hanem a narratív tér szerveződésében ragadható meg. Míg a hirado.hu és az origo.hu integrált, jól keretezett kampányteret konstruál, addig a telex.hu, és részben az index.hu differenciáltabb és tagoltabb politikai mezőket jelenít meg.

A 444.hu mindegyiktől eltérő mintázatot mutat: hálózata kevésbé sűrű, ugyanakkor alacsony modularitása miatt egységes térként értelmezhető.

A központi szereplők hálózati mutatói azt jelzik, hogy a vizsgált médiumok nagyrészt ugyanazokra a politikai aktorokra építik fel narratív tereiket, ugyanakkor e szereplők kapcsolati pozíciója jelentősen eltér. Orbán Viktor valamennyi hálózatban kiemelkedő súlyozott fokkal rendelkezik (1698–2162), minden vizsgált médium politikai nyilvánosságának meghatározó szereplője. A médiumok közötti különbséget ezért nem elsősorban a központi szereplők személye, hanem azok kapcsolati beágyazottsága adja. Putyin és Zelenszkij valamennyi hálózatban fontos közvetítő szerepet tölt be, a kormánypárti médiumokban azonban e közvetítő pozíció szorosabban kapcsolódik a narratív centrumhoz. A narratív tér fogalma ebben az értelemben alkalmas arra, hogy a különböző médiumok által létrehozott kapcsolati konfigurációkat összehasonlítható módon írja le.

6. Összegzés: a narratív centrumok, a geopolitikai mezők és a politikai valóság médiabeli szerveződése

Kutatásunk eredményei alátámasztják azt az elméleti feltevést, hogy a médiumok nem csupán eltérő politikai értelmezéseket közvetítenek, hanem eltérő narratív tereket is konstruálnak. A vizsgált különbségek elsősorban nem a szereplők jelenlétéből, hanem azok kapcsolati pozíciójából és a közöttük kialakuló relációs struktúrából következnek.

A kutatás során megfogalmazott három elemzési várákozás összességében megerősítést nyert. A különböző politikai orientációjú médiumok eltérő narratív tereket konstruálnak (V1), a kormánypárti és a kormánykritikus portálok narratív szerkezete között jól azonosítható különbségek rajzolódnak ki (V2), és a kormánypárti médiumok erősebben kapcsolják össze a hazai politikai versenyt a nemzetközi geopolitikai konfliktusokkal (V3).

Kutatásunk eredményei megerősítik első elemzési várákozásunkat (V1), amely szerint a különböző politikai orientációjú médiumok nem csupán eltérő politikai értelmezéseket közvetítenek, hanem eltérő narratív tereket is konstruálnak. A vizsgált különbségek elsősorban nem a szereplők jelenlétéből, hanem azok kapcsolati pozíciójából és a közöttük kialakuló relációs struktúrából következnek. Az eltérések nem elsősorban a megjelenített politikusok körében jelentkeznek: a vizsgált portálokon nagyrészt ugyanazok a szereplők – Orbán Viktor, Magyar Péter, Volodimir Zelenszkij, Donald Trump, Vlagyimir Putyin, Ursula von der Leyen és Szijjártó Péter – alkotják a narratív centrumot. A médiumok közötti különbség sokkal inkább abban ragadható meg, hogy ezek a szereplők milyen kapcsolati szerkezetben, milyen jelentésszerző részeként és milyen centrum–periféria-viszonyok között jelennek meg.

Második elemzési várákozásunknak (V2) megfelelően a kormánypárti és a kormánykritikus médiumok narratív tereinek szerkezete világosan elkülönül egymástól. Eredményeink szerint a hirado.hu és részben az origo.hu integráltabb, centralizáltabb narratív tereket konstruál, míg az index.hu, a telex.hu és különösen a 444.hu differenciáltabb, több részben autonóm kapcsolati klaszterből álló szerkezetet mutat. A kampány szereplői ennek megfelelően a kormánypárti médiumokban kevésbé autonóm belpolitikai mezőben, inkább egy tágabb külpolitikai és geopolitikai narratív tér részeként jelennek meg. Ezzel szemben az index.hu, a telex.hu és különösen a 444.hu differenciáltabb szerkezeteket tükröz, ahol a geopolitikai dimenzió ugyan jelen van, de nem kizárólagos szervezőelve a politikai reprezentációnak.

Harmadik elemzési várákozásunknak (V3) megfelelően a kormánypárti médiumok erősebben kapcsolják össze a hazai politikai versenyt a nemzetközi geopolitikai konfliktusokkal. Eredményeink azt mutatják, hogy a geopolitikai tematizáció ezekben a médiumokban nem külső kontextusként kapcsolódik a kampányhoz, hanem a politikai narratív tér egyik meghatározó szervezőelemévé válik. Volodimir Zelenszkij valamennyi vizsgált médiumban központi pozíciót foglal el, de különösen a hirado.hu esetében nem pusztán nemzetközi szereplőként, hanem a kampány narratív centrumának integráns részeként pozicionálódik. Hasonlóképpen Vlagyimir Putyin, Donald Trump és Ursula von der Leyen sem csupán külpolitikai aktorként jelenik meg, hanem olyan hídszereplőként, aki összekapcsolja a magyar politikai versenyt a regionális és globális politikai folyamatokkal. A hirado.hu-n és részben az origo.hu-n a választási kampány ezért nem kizárólag hazai politikai konfliktusként jelenik meg, hanem a geopolitikai jelentésszerkezet szerves részeként konstruálódik.

A hálózati statisztikák értelmezése ugyanakkor arra is rámutatott, hogy a médiumok eltérő politikai univerzumokat hoznak létre. A hirado.hu és az origo.hu integráltabb, sűrűbb és erősebben centralizált narratív tereket épít fel, amelyekben a centrum dominanciája hangsúlyosabb. A telex.hu magas modularitása ezzel szemben erősen tagolt, több almezőből álló jelentésszerkezetet jelez, míg a 444.hu sajátos, ritkább, de mégis egységes hálózata multipoláris narratív térre utal, ahol a politikai valóság több részleges centrum és tematikus periféria mentén szerveződik. Eredményeink alapján a politikai reprezentáció nem pusztán láthatósági kérdésként értelmezhető. A szereplők médiabeli súlya, jelentősége és politikai pozíciója nagymértékben függ attól, hogy milyen kapcsolati környezetben jelennek meg, milyen narratív mezőkhöz kapcsolódnak, és milyen szerepet töltenek be a politikai jelentéshálózat egészében.

A különböző médiumok eltérő narratív centrumokat, geopolitikai perifériákat és politikai univerzumokat hoznak létre, amelyek a politikai szereplők láthatóságát, egymáshoz való viszonyát és végső soron a kampány értelmezési kereteit is átalakítják. A hálózati megközelítés ezért nemcsak a szereplői reprezentáció vizsgálatára alkalmas, hanem a politikai valóság médiabeli konstrukciójának és a narratív tér szerveződésének feltárására is.

Kutatásunk egyik fontos korlátja, hogy az kizárólag a politikai szereplők együtttemléési mintázataira és az ezekből felépített személyhálókra koncentrált. A vizsgálat így elsősorban a narratív terek szerkezetének, a szereplők kapcsolati beágyazottságának és a politikai reprezentáció hálózati mintázatainak feltárására volt alkalmas, ugyanakkor nem vizsgálta az egyes kapcsolatok tartalmi irányát vagy értékelő jellegét. Az együttelőfordulás önmagában nem jelenti a szereplők közötti pozitív, negatív vagy támogató viszony meglétét, ezért a hálózatok elsősorban a közös narratív tér rekonstruálására használhatók. További korlátot jelent, hogy az elemzés a médiumok ötven szereplős hálózataira épült. Bár a robusztusságvizsgálatok alapján a huszonöt, az ötven és a száz fős hálók alapvető szerkezeti tulajdonságai nagyrészt stabilnak bizonyultak, a választott küszöb szükségszerűen háttérbe szorította az alacsony láthatóságú, periférikus szereplőket. A kutatás ezért elsősorban a politikai reprezentáció narratív centrumaira és domináns jelentésszerkezeteire fókuszált, és kevésbé a teljes diskurzustér sokszínűségére.

A tanulmány nem a framing, a diskurzuselemzés vagy a politikai mező fogalmának alternatíváját kívánja megalkotni. A narratív tér fogalmát olyan középszintű analitikus kategóriaként javasolja, amely az együtttemléési hálózatokon keresztül teszi összehasonlíthatóvá a különböző médiumok által konstruált relációs politikai valóságokat.

Felhasznált irodalom

Amancio, Diego R. (2016): Network Analysis of Named Entity Co-occurrences in Written Texts. *Europhysics Letters*, vol. 114, no. 5, <https://doi.org/10.1209/0295-5075/114/58005>

Angelusz Róbert & Tardos Róbert (1991): *Hálózatok, stílusok, struktúrák*. ELTE Szociológiai Intézet & MKI.

Angelusz Róbert & Tardos Róbert (2005): Hálózatok a magyar társadalomban. In: Kovács Imre (szerk.): *Társadalmi metszetek. Hatalom, érdek, individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon*. Szociológiai tanulmányok, 227–252. o. Napvilág.

Bajomi-Lázár, Péter & Kata Horváth (2023/2025): Two Journalistic Cultures in One Country. The Case of Hungary in the Light of Journalists' Discourses on Fake News. *Journalism Practice*, vol 19, no. 5, pp. 1055–1073, <https://doi.org/10.1080/17512786.2023.2223173>

Bene Márton (2016): Kommunikációs hálózatok és politikai közösség. Hálózatelemzési módszerek alkalmazása a politikai kommunikáció történetének kutatásában. *Politikatudományi Szemle*, 25.évf., 1. sz., 48–73. o.

Bocskor Ákos (2024): European Union, Geopolitics and the War in Ukraine: An Analysis of Geopolitical Discourses in Hungarian Media in 2021–2022. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*, vol. 15, no. 3, pp. 133–152, <https://doi.org/10.14267/CJSSP.2024.3.6>

Bognár, Éva, Endre Sik & Ráchel Surányi (2022): The Operation of the Moral Panic Button. In: Éva Gedő & Éva Szénási (eds.): *Populism and Migration*, pp. 105–125. L'Harmattan, <https://doi.org/10.56037/978-2-343-25630-6>

- Bourdieu, Pierre (1993): *The Field of Cultural Production*. Polity Press.
- Chen, Hsuan-Ting, Lei Guo & Chris Chao Su (2020): Network Agenda Setting, Partisan Selective Exposure, and Opinion Repertoire: The Effects of Pro- and Counter-Attitudinal Media in Hong Kong. *Journal of Communication*, vol. 70, no. 1, pp. 35–59, <https://doi.org/10.1093/joc/jqz042>
- Csigó Péter (2015): Mediatizált politika és kollektív spekuláció. *Replika*, 95. évf., 6. sz., 59–78. o.
- Danowski, James A. (1993): Network Analysis of Message Content. In: William D. Richards & George Barnett (eds.): *Progress in Communication Sciences XII*, pp. 197–221. Ablex.
- Diesner, Jana (2013): From Texts to Networks: Detecting and Managing the Impact of Methodological Choices for Extracting Network Data from Text Data. *Künstliche Intelligenz*, vol. 27, no. 1, pp. 75–78, <https://doi.org/10.1007/s13218-012-0225-0>
- Dudlák Tamás (2025): Peace at All Costs: Polyphonic Political Discourse of Hungary in the Russian-Ukrainian War. *Cambridge Review of International Affairs*, vol. 38, no. 6, pp. 858–891, <https://doi.org/10.1080/09557571.2025.2498734>
- Entman, Robert M. (1993): Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, vol. 43, no. 4, pp. 51–58, <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Gavino, Phillip A. O., Yinshuang Xiao, Yaxin Cui, Wei Chen & Zhenghui Sha (2023): Evolutionary Co-Mention Network Analysis via Social Media Mining. *Proceedings of the ASME 2023 International Design Engineering Technical Conferences and Computers and Information in Engineering Conference. Volume 3A: 49th Design Automation Conference (DAC)*, ASME, <https://doi.org/10.1115/DETC2023-115114>
- Guo, Lei (2013): Toward the Third Level of Agenda-Setting theory: A Network Agenda-Setting Model. In: Thomas J. Johnson (ed.): *Agenda Setting in a 2.0 World*, pp. 51–68. Routledge.
- Guo, Lei & Chris Vargo (2015): The Power of Message Networks: A Big-Data Analysis of the Network Agenda Setting Model and Issue Ownership. *Mass Communication and Society*, vol. 18, no. 5, pp. 557–576, <https://doi.org/10.1080/15205436.2015.1045300>
- Hjarvard, Stig (2013): *The Mediatization of Culture and Society*. Routledge, <https://doi.org/10.4324/9780203155363>
- Huang, Yongjian, Yilong Li, Peiran Li, Qianqian Zhang & Yi Zhang (2025): The Unseen Guardian: News Co-mention and Stock Market Manipulation. *Finance Research Letters*, vol. 86, <https://doi.org/10.1016/j.frl.2025.108648>
- Kirs, Eszter (2024): Framing of Hungarian Youth Resistance Movements by Pro-Government Media under the Illiberal Orbán Governments. *The Journal of Illiberalism Studies*, vol. 4, no. 3, pp. 99–113, <https://doi.org/10.53483/XCQX3582>
- Kiss Balázs (2016): Esemény, hálózat, szemiózis. A politikai kommunikáció történetének megírhatóságáról. *Politikatudományi Szemle*, 25. évf., 1. sz., 10–28. o.
- Kovács László, Katalin Orosz & Péter Pollner (2021): Growing Networks – Modelling the Growth of Word Association Networks for Hungarian and English. *Investigationes Linguisticae*, vol. 45, no. 5, pp. 67–82, <https://doi.org/10.14746/il.2021.45.5>
- Lippmann, Walter (1922): *Public Opinion*. Harcourt, Brace and Company.
- McCombs, Maxwell (2014): *Setting the Agenda: Mass Media and Public Opinion*. Polity.
- McCombs, Maxwell, & Donald L. Shaw (1972): The Agenda-Setting Function of Mass Media. *Public Opinion Quarterly*, vol. 36, no. 2, pp. 176–187, <https://doi.org/10.1086/267990>
- Orosz, György, Zsolt Szántó, Péter Berkecz, Gergő Szabó & Richárd Farkas (2022): *HuSpaCy: An Industrial-strength Hungarian Natural Language Processing Toolkit*. XVIII. Magyar Számítógépes Nyelvészeti Konferencia Szeged, <https://doi.org/10.48550/arXiv.2201.01956>
- Pan, Zhongdang, & Gerald M. Kosicki (1993): Framing Analysis: An Approach to News Discourse. *Political Communication*, vol. 10, no. 1, pp. 55–75, <https://doi.org/10.1080/10584609.1993.9962963>
- Polyák, Gábor & Ágnes Urbán (2024): Hungary: One Country, Two Media Systems. In: Aljosha K. Schapals & Christian Pentzold (eds.): *Media Compass: A Companion to International Media Landscapes*, pp. 70–83. Wiley-Blackwell, <https://doi.org/10.1002/9781394196272.ch8>

- Schultz, Friederike, Jan Kleinnijenhuis, Dirk Oegema, Sonja Utz & Wouter van Atteveldt (2012): Strategic Framing in The BP Crisis: A Semantic Network Analysis of Associative Frames. *Public Relations Review*, vol. 38, no. 1, pp. 97–107, <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2011.08.003>
- Schulz, Winfried (2004): Reconstructing Mediatization as an Analytical Concept. *European Journal of Communication*, vol. 19, no. 1, pp. 87–101, <https://doi.org/10.1177/0267323104040696>
- Segev, Elad (2020): Textual Network Analysis: Detecting Prevailing Themes and Biases in International News and Social Media. *Sociology Compass*, vol. 14, no. 4, pp. 1–14, <https://doi.org/10.1111/soc4.12779>
- Sidorov, Sergei P., Alexey R. Faizliev, Vladimir A. Balash, Aleksei A. Gudkov, Alfia Z. Chekmarevam & P. K. Anikin (2018): Company Co-mention Network Analysis. In: Valeriy A. Kalyagin, Panos Pardalos, Oleg Prokopyev & Irina Utkina (eds.): *Computational Aspects and Applications in Large-Scale Networks*, pp. 341–354. Springer, https://doi.org/10.1007/978-3-319-96247-4_26
- Somers, Margaret R. (1992): Narrativity, Narrative Identity, and Social Action: Rethinking English Working-class Formation. *Social Science History*, vol. 16, no. 4, pp. 591–630, <https://doi.org/10.2307/1171314>
- Somers, Margaret R. (1994): The Narrative Constitution of Identity: A Relational and Network Approach. *Theory and Society*, vol. 23, no. 5, pp. 605–649, <https://doi.org/10.1007/BF00992905>
- Stern, Samuel, Giacomo Livan & Robert E. Smith (2020): A Network Perspective on Intermedia Agenda-Setting. *Applied Network Science*, vol. 31, no. 5, <https://doi.org/10.1007/s41109-020-00272-4>
- Strömbäck, Jesper (2008). Four Phases of Mediatization: An Analysis of the Mediatization of Politics. *The International Journal of Press/Politics*, vol. 13, no. 3, pp. 228–246, <https://doi.org/10.1177/1940161208319097>
- Strömbäck, Jesper & Frank Esser (2014): Mediatization of Politics: Towards a Theoretical Framework. In: Frank Esser & Jesper Strömbäck (eds.): *Mediatization of Politics: Understanding the Transformation of Western Democracies*, pp. 3–28. Palgrave Macmillan, https://doi.org/10.1057/9781137275844_1
- Su, Yan & Jun Hu (2020): A Territorial Dispute or an Agenda War? A Cross-national Investigation of the Network Agenda-Setting (NAS) Model. *Journal of Information Technology & Politics*, vol. 17, pp. 357–375, <https://doi.org/10.1080/19331681.2020.1756553>
- Szabó Gabriella & Burai Krisztina (2019): A magyar politikai kommunikáció története a hazai szakirodalomban. In: Kiss Balázs (szerk.): *A szavakon túl. Politikai kommunikáció Magyarországon*, 30–46. o. L'Harmattan.
- Takens, Janet, Wouter van Atteveldt, Anita van Hoof & Jan Kleinnijenhuis (2013): Media Logic in Election Campaign Coverage. *European Journal of Communication*, vol. 28, no. 3, pp. 277–293, <https://doi.org/10.1177/0267323113478522>
- van Atteveldt, Wouter (2008): *Semantic Network Analysis*. BookSurge.
- van Atteveldt, Wouter, Jan Kleinnijenhuis & Nel Ruigrok (2017): Parsing Semantic Networks, and Political Authority Using Syntactic Analysis to Extract Semantic Relations from Dutch Newspaper Articles. *Political Analysis*, vol. 16, no. 4, pp. 428–446, [doi:10.1093/pan/mpn006](https://doi.org/10.1093/pan/mpn006)
- van Atteveldt, Wouter & Tai-Quan Peng (2018): When Communication Meets Computation: Opportunities, Challenges, and Pitfalls in Computational Communication Science. *Communication Methods and Measures*, vol. 12, no. 2–3, pp. 81–92, <https://doi.org/10.1080/19312458.2018.1458084>
- Wasserman, Stanley & Katherine Faust (1994): *Social Network Analysis: Methods and Applications*. Cambridge University Press, <https://doi.org/10.1017/CBO9780511815478>